

Shri Krishna Bahuudeshiya Samajsevi Sanstha's, Osmanabad

COLLEGE OF EDUCATION (B.ED)

Dharashiv (Osmanabad) 413501

Criteria I: Curricular Aspects

1.3. Curriculum Enrichment

1.3.3

Institution familiarizes students with the diversities in school system in India as well as in an international and comparative perspective.

Documentary evidence in support of the claim

अनुक्रमणिका

पाठ क्रमांक	कौशल्य	अध्यापन/पुनराध्यापन	इयत्ता	दिनांक	पर्यवेक्षकाची स्वाक्षरी
१	प्रश्न कौशल्य	सूक्ष्माध्यापन सूक्ष्मपुनराध्यापन			
२	फलकलेखन	सूक्ष्माध्यापन सूक्ष्मपुनराध्यापन			
३	सज्जता प्रवर्तन	सूक्ष्माध्यापन सूक्ष्मपुनराध्यापन			
४	चेतक बदल	सूक्ष्माध्यापन सूक्ष्मपुनराध्यापन			
५	शैक्षणिक साहित्याचा उपयोग	सूक्ष्माध्यापन सूक्ष्मपुनराध्यापन			
६	स्पष्टीकरण पहिली तीन कौशल्ये	सूक्ष्माध्यापन सूक्ष्मपुनराध्यापन			
७	सेतूपाठ १ दुसरी तीन कौशल्ये	सूक्ष्माध्यापन सूक्ष्मपुनराध्यापन			
८	सेतूपाठ २ सर्व कौशल्ये	सूक्ष्माध्यापन सूक्ष्मपुनराध्यापन			
९	सेतूपाठ ३	सूक्ष्माध्यापन सूक्ष्मपुनराध्यापन			

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की, श्री/श्रीमती
हजेरी क्र. () यांनी अ/ब अध्यापन पद्धतीच्या सूक्ष्मअध्यापनाच्या सहा कौशल्यपाठांपैकी (अध्यापन/पुनराध्यापन) कौशल्य पाठ व तीन सेतूपाठांपैकी (अध्यापन/पुनराध्यापन) सेतूपाठांचे सूक्ष्मअध्यापन केले आहे. तसेच सहा कौशल्यपाठांपैकी (अध्यापन/पुनराध्यापन) कौशल्य पाठांची व तीन सेतूपाठांपैकी (अध्यापन/पुनराध्यापन) सेतूपाठांची निरीक्षणे केलेली आहेत.

प्रथम वर्ष

गट मार्गदर्शक
(नाव व स्वाक्षरी)

प्राचार्य
(नाव व स्वाक्षरी)

मौखिक परीक्षा अध्यक्ष
(नाव व स्वाक्षरी)

द्वितीय वर्ष

अंतर्गत परीक्षक
(नाव व स्वाक्षरी)

बहीस्थ परीक्षक
(नाव व स्वाक्षरी)

अध्यक्ष
(नाव व स्वाक्षरी)

कौशल्य क्रमांक - १ - प्रश्न कौशल्य (Questioning skill)

अपेक्षित वर्ग :

दिनांक : / /

पाठ्य घटक :

निरीक्षण/पुनर्निरीक्षण :

पाठ घेणारे विद्यार्थी - शिक्षक हजेरी क्रमांक () नांव :

प्रश्नाचा स्तर	प्रश्न क्रमांक	प्रश्नसंख्या	शेकडा प्रमाण
उच्चस्तरीय			
निम्नस्तरीय			

कौशल्य उपघटक

पदनिश्चयन श्रेणी

प्रश्न सादर करण्याचे कौशल्य (Process)						
१)	योग्य गती	१	२	३	४	५
२)	योग्य आवाज	१	२	३	४	५
३)	बोलण्यातील अस्खलितपणा	१	२	३	४	५
४)	विद्यार्थ्यांना समान संधी	१	२	३	४	५
५)	प्रश्नावर विचार करण्यास संधी	१	२	३	४	५
६)	प्रश्नांची आवश्यक पुनरावृत्ती	१	२	३	४	५
७)	उत्तरांची आवश्यक पुनरावृत्ती	१	२	३	४	५
प्रश्नपद्धती अचूक रचना						
१)	पाठ्यवस्तूस पोषक	१	२	३	४	५
२)	व्याकरणदृष्ट्या निर्दोष	१	२	३	४	५
३)	मोजक्या शब्दांत प्रश्नरचना	१	२	३	४	५
४)	निःसंदिग्ध प्रश्नरचना	१	२	३	४	५

त्याज्यवर्तन		
१)	प्रश्नांची अनावश्यक पुनरावृत्ती	झाली / झाली नाही
२)	उत्तरांची अनावश्यक पुनरावृत्ती	झाली / झाली नाही

पाठाची श्रेणी :

असमाधानकारक

बरा

चांगला

उत्तम

उत्कृष्ट

१

२

३

४

५

सूचना :

पाठ घेणाऱ्या विद्यार्थी-शिक्षकाची
स्वाक्षरीनिरीक्षक विद्यार्थी-शिक्षकाची
स्वाक्षरीगट मार्गदर्शकाची
स्वाक्षरी

कौशल्य क्रमांक - २ : फलक कार्य (Black Board Work)

अपेक्षित वर्ग :

दिनांक : / /

पाठ्य घटक :

निरीक्षण/पुनर्निरीक्षण :

पाठ घेणारे विद्यार्थी - शिक्षक हजेरी क्रमांक () नांव :

कौशल्य उपघटक						
१)	अक्षरांचा ठळकपणा	१	२	३	४	५
२)	अक्षरांतील अंतर	१	२	३	४	५
३)	शब्दांतील अंतर	१	२	३	४	५
४)	ओळीचा सरळपणा	१	२	३	४	५
५)	ओळीतील अंतर	१	२	३	४	५
६)	रंगीत खडूचा वापर	१	२	३	४	५
७)	अधोरेखन	१	२	३	४	५
८)	फळा योग्य वेळी पुसणे	१	२	३	४	५
९)	फळा योग्य प्रकारे पुसणे	१	२	३	४	५
१०)	चित्रे व आकृतींची सुबकता (आवश्यकता असल्यास)	१	२	३	४	५
११)	लेखनाची सुवाच्यता	१	२	३	४	५
१२)	लेखनाचा वेग	१	२	३	४	५
१३)	लेखनाची शुध्दता	१	२	३	४	५
१४)	लेखनाची सुसंगती	१	२	३	४	५
१५)	मांडणीतील व्यवस्थितपणा	१	२	३	४	५

पाठाची श्रेणी :

असमाधानकारक

बरा

चांगला

उत्तम

उत्कृष्ट

१

२

३

४

५

सूचना :

पाठ घेणाऱ्या विद्यार्थी-शिक्षकाची स्वाक्षरी

निरीक्षक विद्यार्थी-शिक्षकाची स्वाक्षरी

गट मार्गदर्शकाची स्वाक्षरी

कौशल्य क्रमांक - ३ - सज्जता प्रवर्तन / प्रस्तावना (Set Induction / Introduction)

अपेक्षित वर्ग :

दिनांक : / /

पाठ्य घटक :

निरीक्षण/पुनर्निरीक्षण :

पाठ घेणारे विद्यार्थी - शिक्षक हजेरी क्रमांक () नांव :

कौशल्य उपघटक	पदनिश्चयन श्रेणी				
१) पूर्वज्ञान जागृती	१	२	३	४	५
२) जिज्ञासा जागृती	१	२	३	४	५
३) प्रेरण प्रवर्तनासाठी शाब्दिक कथन / प्रश्न	१	२	३	४	५
४) प्रेरण प्रवर्तनासाठी साधनाचा वापर / कृती	१	२	३	४	५
५) मांडणीत सातत्य व सुसूत्रता	१	२	३	४	५
६) हेतुकथन	१	२	३	४	५
७) फलकावर पाठशीर्षक लेखन	१	२	३	४	५

पाठाची श्रेणी :

असमाधानकारक

बरा

चांगला

उत्तम

उत्कृष्ट

१

२

३

४

५

सूचना :

पाठ घेणाऱ्या विद्यार्थी-शिक्षकाची
स्वाक्षरी

निरीक्षक विद्यार्थी-शिक्षकाची
स्वाक्षरी

गट मार्गदर्शकाची
स्वाक्षरी

सूक्ष्मपाठ निरीक्षण नोंदतक्ता
कौशल्य क्रमांक - ४ - चेतक बदल (Stimulus Variation)

अपेक्षित वर्ग :

दिनांक : / /

पाठ्य घटक :

निरीक्षण/पुनर्निरीक्षण :

पाठ घेणारे विद्यार्थी - शिक्षक हजेरी क्रमांक () नांव :

कौशल्य उपघटक		कालखंड										एकूण
		१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	
१	शिक्षकाची हालचाल											
२	शिक्षकाचे हावभाव											
३	बोलण्याच्या पद्धतीत बदल											
४	संवेदन लक्षातील बदल											
५	केंद्रस्थानीकरण											
६	विद्यार्थ्यांचा शाब्दिक सहभाग											
७	विद्यार्थ्यांचा कृतियुक्त सहभाग											

पाठाची श्रेणी :

असमाधानकारक

बरा

चांगला

उत्तम

उत्कृष्ट

१

२

३

४

५

सूचना :

पाठ घेणाऱ्या विद्यार्थी-शिक्षकाची
स्वाक्षरी

निरीक्षक विद्यार्थी-शिक्षकाची
स्वाक्षरी

गट मार्गदर्शकाची
स्वाक्षरी

सूक्ष्मपाठ निरीक्षण नोंदतक्ता
कौशल्य क्रमांक - ५ - शैक्षणिक साहित्याचा उपयोग

अपेक्षित वर्ग :

दिनांक : / /

पाठ्य घटक :

निरीक्षण/पुनर्निरीक्षण :

पाठ घेणारे विद्यार्थी - शिक्षक हजेरी क्रमांक () नांव :

कौशल्य उपघटक		पदनिश्चयन श्रेणी				
१)	साहित्याच्या सादरीकरणाची व्यवस्था	१	२	३	४	५
२)	पाठच्या उद्दिष्टांना पोषक	१	२	३	४	५
३)	विद्यार्थी गटास अनुरूप	१	२	३	४	५
४)	विद्यार्थ्यांचा शाब्दिक / कृतियुक्त सहभाग	१	२	३	४	५
५)	साहित्याचा आवश्यकतेनुसार वापर	१	२	३	४	५
६)	साहित्य हाताळण्यातील कौशल्य	१	२	३	४	५
७)	वापरातील वेळेचे नियोजन	१	२	३	४	५
८)	एकाच आशयासाठी वैविध्यपूर्ण साधनांचा बहुमाध्यमांचा वापर	१	२	३	४	५

पाठाची श्रेणी :

असमाधानकारक

बरा

चांगला

उत्तम

उत्कृष्ट

१

२

३

४

५

सूचना :

पाठ घेणाऱ्या विद्यार्थी-शिक्षकाची
स्वाक्षरी

निरीक्षक विद्यार्थी-शिक्षकाची
स्वाक्षरी

गट मार्गदर्शकाची
स्वाक्षरी

सूक्ष्मपाठ निरीक्षण नोंदतक्ता
कौशल्य क्रमांक - ६ - स्पष्टीकरण (Explanation)

08

अपेक्षित वर्ग :

दिनांक : / /

पाठ्य घटक :

निरीक्षण/पुनर्निरीक्षण :

पाठ घेणारे विद्यार्थी - शिक्षक हजेरी क्रमांक () नांव :

कौशल्य उपघटक		पदनिश्चयन श्रेणी				
स्पष्टीकरण (उदाहरण - नियम)						
१)	उदाहरणावरून नियम	१	२	३	४	५
२)	नियमावरून उदाहरण	१	२	३	४	५
३)	स्पष्टीकरण दुवे	१	२	३	४	५
४)	योजनापूर्वक पुनरावृत्ती	१	२	३	४	५
५)	शैक्षणिक साधनांचा वापर	१	२	३	४	५
६)	अंतिम विधान	१	२	३	४	५
स्पष्टीकरण (क्रमबद्ध)						
१)	प्रारंभिक विधान	१	२	३	४	५
२)	ओघवते कथन	१	२	३	४	५
३)	क्रमबद्धता	१	२	३	४	५
४)	सुसूत्रता	१	२	३	४	५
५)	निःसंदिग्धता	१	२	३	४	५
६)	शैक्षणिक साधनांचा वापर	१	२	३	४	५
७)	प्रश्नयोजना	१	२	३	४	५
८)	अंतिम विधान	१	२	३	४	५

पाठाची श्रेणी :

असमाधानकारक

बरा

चांगला

उत्तम

उत्कृष्ट

१

२

३

४

५

सूचना :

पाठ घेणाऱ्या विद्यार्थी-शिक्षकाची
स्वाक्षरी

निरीक्षक विद्यार्थी-शिक्षकाची
स्वाक्षरी

गट मार्गदर्शकाची
स्वाक्षरी

सूक्ष्मपाठ निरीक्षण नोंदतक्ता

सेतू पाठ क्रमांक - १ - (Bridge Lesson)

एकत्रित कौशल्ये - प्रश्न कौशल्य, फलक लेखन व प्रारंभ प्रवर्तन

अपेक्षित वर्ग :

दिनांक : / /

पाठ्य घटक :

निरीक्षण/पुनर्निरीक्षण :

पाठ घेणारे विद्यार्थी - शिक्षक हजेरी क्रमांक () नांव :

सेतूपाठ उपघटक		पदनिश्चय श्रेणी				
१)	कौशल्यांची स्पष्टता	१	२	३	४	५
२)	कौशल्यांचे एकात्मीकरण	१	२	३	४	५
३)	कौशल्यातील उपघटकांचे सादरीकरण	१	२	३	४	५
४)	सादरीकरण	१	२	३	४	५

पाठाची श्रेणी :

असमाधानकारक

बरा

चांगला

उत्तम

उत्कृष्ट

१

२

३

४

५

सूचना :

पाठ घेणाऱ्या विद्यार्थी-शिक्षकाची
स्वाक्षरीनिरीक्षक विद्यार्थी-शिक्षकाची
स्वाक्षरीगट मार्गदर्शकाची
स्वाक्षरी

सेतू पाठ क्रमांक - २ - (Bridge Lesson)

एकत्रित कौशल्ये - चेतक बदल, स्पष्टीकरण, शैक्षणिक साहित्याचा उपयोग

अपेक्षित वर्ग :

दिनांक : / /

पाठ्य घटक :

निरीक्षण/पुनर्निरीक्षण :

पाठ घेणारे विद्यार्थी - शिक्षक हजेरी क्रमांक () नांव :

सेतूपाठ उपघटक		पदनिश्चयन श्रेणी				
१)	कौशल्यांची स्पष्टता	१	२	३	४	५
२)	कौशल्यांचे एकात्मीकरण	१	२	३	४	५
३)	कौशल्यांतील उपघटकांचे सादरीकरण	१	२	३	४	५
४)	सादरीकरण	१	२	३	४	५

पाठाची श्रेणी :

असमाधानकारक

बरा

चांगला

उत्तम

उत्कृष्ट

१

२

३

४

५

सूचना :

पाठ घेणाऱ्या विद्यार्थी-शिक्षकाची
स्वाक्षरी

निरीक्षक विद्यार्थी-शिक्षकाची
स्वाक्षरी

गट मार्गदर्शकाची
स्वाक्षरी

अपेक्षित वर्ग :

दिनांक : / /

पाठ्य घटक :

निरीक्षण/पुनर्निरीक्षण :

पाठ घेणारे विद्यार्थी - शिक्षक हजेरी क्रमांक () नांव :

सेतूपाठ उपघटक		पदनिश्चयन श्रेणी				
१)	कौशल्यांची स्पष्टता	१	२	३	४	५
२)	कौशल्यांचे एकात्मीकरण	१	२	३	४	५
३)	कौशल्यातील उपघटकांचे सादरीकरण	१	२	३	४	५
४)	सादरीकरण	१	२	३	४	५

पाठाची श्रेणी :

असमाधानकारक

बरा

चांगला

उत्तम

उत्कृष्ट

१

२

३

४

५

सूचना :

पाठ घेणाऱ्या विद्यार्थी-शिक्षकाची
स्वाक्षरी

निरीक्षक विद्यार्थी-शिक्षकाची
स्वाक्षरी

गट मार्गदर्शकाची
स्वाक्षरी

सराव पाठ - अ पद्धती

अ. क्र.	दिनांक	पाठ्यघटक	पाठाची शाळा	वर्ग व तुकडी	पर्यवेक्षकाची स्वाक्षरी
१.					
२.					

सराव पाठ - ब पद्धती

अ. क्र.	दिनांक	पाठ्यघटक	पाठाची शाळा	वर्ग व तुकडी	पर्यवेक्षकाची स्वाक्षरी
१.					
२.					

पाठ निरीक्षणे - अ पद्धती

अ. क्र.	दिनांक	पाठ्यघटक	पाठाची शाळा	वर्ग व तुकडी	विद्यार्थी शिक्षकाची स्वाक्षरी
१.					
२.					

पाठ निरीक्षणे - ब पद्धती

अ. क्र.	दिनांक	पाठ्यघटक	पाठाची शाळा	वर्ग व तुकडी	विद्यार्थी शिक्षकाची स्वाक्षरी
१.					
२.					

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की, श्री./श्रीमती. _____ ह.क्र. []
 हयांनी अ व ब अभ्यापन पद्धतीचा चार (२+२) सरावपाठांपैकी अ पद्धतीचे [] व ब पद्धतीचे [] सराव पाठ पूर्ण केले आहेत. तसेच अ पद्धतीची [] व ब पद्धतीची [] निरीक्षणे पूर्ण केलेली आहेत.
 करिता प्रमाणपत्र देण्यात येते.

पाठ विभाग प्रमुखांचे नाव
 व स्वाक्षरी

प्राचार्यांचे
 नाव व स्वाक्षरी

मौखिक परीक्षा अध्यक्षांचे
 नाव व स्वाक्षरी

अनुक्रमाणिका

अ. क्र.	दिनांक	पाठ घटक	पाठाची शाळा	वर्ग व तुकडी	पर्यवेक्षकाची स्वाक्षरी
१					
२					
३					
४					
५					
६					
७					
८					
९					
१०					

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की, श्री/श्रीमती
 हजेरी क्र. () यांनी अ/ब अध्यापन पद्धतीच्या दहा सरावपाठांपैकी सरावपाठांचे
 अध्यापन केले आहे. तसेच सात/आठ/नऊ दिग्दर्शन पाठ व दहा सराव पाठांच्या निरीक्षणांपैकी
 दिग्दर्शन पाठाचे व सराव पाठांची निरीक्षणे
 केलेली आहेत.

अध्यापन पद्धती शिक्षकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्याची स्वाक्षरी

अंतर्गत परीक्षकाचे नाव व स्वाक्षरी

बहिस्थ परीक्षकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्रात्यक्षिक परीक्षा अध्यक्षाचे नाव व स्वाक्षरी

B.Ed. Lesson Plan - Joint Page 1 & 1

Page (01)

Page (02)

पाठ टाचण आराखडा / Lesson plan structure

School / शाळा :	Unit / एकक :	Expected previous Knowledge/skill/s पूर्वज्ञान :
Class / वर्ग :	Sub-Unit / उपएकक :	Proposed Teaching Aids / शिक्षण साधने :
Date / दिनांक :	Teaching Unit / पाठ्यएकक :	
	Division / तुकडी :	
	Time / वेळ :	

[illegible]

[illegible]

B.Ed. Lesson Plan - Joint Page 7 & 8

Page (07)

Page (08)

Steps of the lesson/ पाठ्याभ्यास चरण	Objective of Measurement/ मापनचे उद्देश्य	Teacher's Activity/ शिक्षक कृती	Teaching aids / B. Work शैक्षणिक साहित्य/कार्यपत्र
Application उपयोजन	Application / उपयोजन		
	Skill / कौशल		
	Attitude / संवेगशीलता		
Evaluation मूल्यांकन	Knowledge/ Comprehension ज्ञान / अंतर्ज्ञान		
Home-Work घरचे काम	Self-Learning स्वायत्तपठन		

निरीक्षण तक्त्या	पाठ्याचे नियोजन	अतिउत्तम	उत्तम	समाधानकारक	भरा	असमाधानकारक
१ पाठ्याचे नियोजन						
१) पाठ्याभ्यास						
२) उद्दिष्ट व स्वदीक्षा						
३) पाठ्याच्या पांवड्या						
२ आशयाची तयारी						
१) आशयाज्ञान						
२) संकल्पनेतील सुस्पष्टता						
३) विषयाचे सादरीकरण						
४) प्रश्न पद्धत						
५) भाषा शुद्धता, उच्चार स्पष्टता						
३ वर्ग व्यवस्थापन						
१) वर्ग नियंत्रण						
२) विद्यार्थी सहभाग						
३) सज्जा समाधान						
४) वर्गाचे सैन्य						
४ शैक्षणिक साहित्य/फलक कार्य						
१) साहित्याचा वापर						
२) साहित्याची आकर्षकता						
३) फलक लेखन						
४) शैक्षणिक साहित्याची स्वतःची						
५) साहित्य वापरचे नियोजन						

सुचना व अध्याय :

शाळेतील विषय
शिक्षकाची स्वाक्षरी
गट मार्गदर्शकाची
स्वाक्षरी

पाठ निरीक्षण क्रमांक ()

दिनांक : / / वर्ग : तुकडी :
 विषय : पाठ्यघटक.....
 पाठ घेणारे विद्यार्थी शिक्षक : हजेरी क्रमांक () नांव :
अध्यापनाचे नियोजन (पाठ टाचण)

टाचणातील सर्व रकाने	योग्य रीतीने भरलेले / अपूर्ण
पाठाची उद्दिष्टे	तीनही क्षेत्रातील / दोन क्षेत्रातील / एका क्षेत्रातील
स्पष्टीकरणाचे विधान	योग्य / अयोग्य
उद्दिष्ट निहाय अनुभूतीचे नियोजन	उत्तम / चांगले / ठीक / बरे / असमाधानकारक
उद्दिष्टनिहाय मापन	सर्व उद्दिष्टांचे / काही उद्दिष्टांचे
प्रत्यक्ष अध्यापन :	
प्रस्तावना व हेतुकथन	नाविन्यपूर्ण / साधनांच्या आधारे / प्रश्नाने / कथनाने
विषय प्रतिपादन :	
१ प्रश्न व कथनाची सांगड	जास्त प्रश्न / जास्त कथन / दोन्ही आवश्यकतेनुसार
२ प्रश्नाचे स्वरूप	कथानावर आधारित प्रश्न / विचार प्रवर्तक प्रश्न
३ सदोष वा संदिग्ध प्रश्न (असल्यास प्रश्न लिहा)	
४ विद्यार्थ्यांशी वर्तणूक	प्रेमळ / रागीट / तुसडी / उपेक्षेची
५ विद्यार्थ्यांचे शंकासमाधान	केले / टाळले / उपेक्षा केली
६ फलकाचा वापर	योग्य / अयोग्य
७ फलक लेखन अक्षर	सुवाच्य / साधारण / अयोग्य
८ लेखन शुद्धता	चांगली / ठीक / असमाधानकारक
९ आकृती / चित्रांचे रेखाटन	चांगले / ठीक / असमाधानकारक
१० लेखन व आकृतीचे नियोजन	चांगले / ठीक / असमाधानकारक
११ आशयाचे स्पष्टीकरण	चांगले / ठीक / असमाधानकारक
१२ स्पष्टीकरणात शै. साधनांचा वापर	नियोजनाप्रमाणे / नियोजनापेक्षा वेगळे / झाला नाही
१३ शैक्षणिक साधनांचे स्वरूप	वैविध्यपूर्ण / ठराविक
१४ वापरलेले शैक्षणिक साहित्य	१ २ ३ ४
संकलन	प्रश्न विचारून / कथन करून
संकलनाचा सारांश	लिहिला / लिहिला नाही
उपयोजनातील उद्दिष्टांचे मापन	उपयोजन / कौशल्य / मनोवृत्ती / (✓ खूण करा)
मूल्यमापन (आशयावर आधारित)	ज्ञान / आकलन
कोणत्या उद्दिष्टांचे मापन राहिले	
गृहपाठ	दिला / दिला नाही
अध्यापनाशेवटी फलक स्वच्छ	केला / केला नाही
यापेक्षा अधिक काय करता आले असते?	

पाठ घेणाऱ्या

विद्यार्थी-शिक्षकाची स्वाक्षरी

गट मार्गदर्शक प्राध्यापकाची स्वाक्षरी

छात्रसेवाकाल शिबीर - टाचण वही

प्रथम पृष्ठ
विद्ययापीठाचे नाव
महाविद्यालयाचे नांव :

Name of the pupil teacher :

विद्यार्थी शिक्षकाचे नांव :

Roll No. : हजेरी क्र. :

Name of the School : शाळेचे नांव :
.....

Duration of Internship programme :

छात्रसेवाकाल शिबीराचा कालावधी : ते

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की, श्री/श्रीमती
हजेरी क्रं. () यांनी छात्रसेवाकालातील सर्व उपक्रम पूर्ण केलेले आहेत.

गट मार्गदर्शकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्याची स्वाक्षरी

आंतरवासीता

पाठ टाचण नमुना (१० पृष्ठे)
पाठ टाचण क्र

20

Class:वर्ग:.... Division:तुकडी. ... Period : तासिका :

Subject:विषय.....TeachingUnit:पाठयघटक.....

पाठयमुद्दे Teaching Point	(उद्दिष्टे / स्पष्टीकरणे) Objectives/ Specifacation	अध्ययन अनुभूती Learning Experiances	मूल्यमापन (उद्दिष्टांचे मापन) Evaluation

शालेय विषय शिक्षकाची

गट-मार्गदर्शक प्राध्यापक

Other Activities
इतर उपक्रम (२ ते ३ पेजेस)

21

अ.क्र. Sr.No.	दिनांक व वेळ Date and Time	उपक्रम Activity	उपक्रम राबविण्याचे स्वरूप Details of the activity

विद्यार्थी-शिक्षकाची स्वाक्षरी

विद्यार्थी-शिक्षक मुख्याध्यापकाची
स्वाक्षरी

गट-मार्गदर्शक प्राध्यापकाची
स्वाक्षरी

(२ ते ३ पृष्ठे)
प्रश्नपत्रिकेचा नमुना

प्रत्येक विद्यार्थी - शिक्षकाने त्याने छात्रसेवाकालामध्ये शिकविलेल्या वर्गाना जो विषय व जेव्हा
भाग शिकविलेला असेल, त्यावर आधारीत १०/२० गुणांची चाचणी घ्यावी. त्या प्रश्नपत्रिकांचा नमुना
येथे जोडावा.

छात्रसेवाकाल उपक्रम : गुणपत्रिका - अध्यापन

अ. क्र.	ह. क्र.	विद्यार्थ्यांचे नाव	दिनांक	पेपर क्र.	विषयाची तयारी (६ गुण)	शैक्षणिक तंत्रज्ञानाचा पर्याप्त वापर (६ गुण)	विद्यार्थी सहभाग (४ गुण)	आत्मविश्वास (४ गुण)	एकूण २०
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									
11									
12									
13									
14									
15									
16									
17									
18									
19									
20									
21									
22									
23									
24									
25									

मार्गदर्शकाचे नाव व स्वाक्षरी

Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad
B.Ed. Annual Lesson Practical Exam : Month & Year

Name of the College :

Name of the School :

Name of the External/Internal Examiner :

Date:

सत्र Period	वेळ Time	दर्ज Class	कॉलेज कोड College code	परिक्षार्थीचे नाव Name of the student	विषय Subject	गुण / Marks											एकूण गुण इश्यात Total Marks in the Words
						पाठ तयार Teaching Plan	उद्दिष्टे व स्पष्टीकरणे Objectives & Specifications	प्रस्तावना Introduction	विषय प्रतिपादन Presentation	शैक्षणिक साहित्य Teaching Aids	फलक कार्य B.B.Work	संकलन Recapitulation	अपयोजन Application	मूल्यमापन Evaluation	उद्दिष्ट निहाय मापन Objective wise measurement	एकूण गुण Total Marks	
1						5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	50	
2																	
3																	
4																	
5																	
6																	

Chairman

Internal / External Examiner

Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad
B.Ed. Annual lesson – Consolidated Mark-Sheet

Sr. No.	College Code	Name of the Student	A Method	Internal (50)	External (50)	Scale Down (8 Marks Dif.)	Total Marks (100)	Average (50)	B Method	Internal (50)	External (50)	Scale Down (8 Marks Dif.)	Total Marks (100)	Average (50)	University Seat No.
1															
2															
3															
4															
5															
6															
7															
8															
9															
10															
11															
12															
13															
.Till N															

Chairman

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद / Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad

बी.एड. अंतर्गत मूल्यमापन गुणदान तक्ता - प्रथम वर्ष / B.Ed. Internal Assessment Mark-sheet - First Year

महाविद्यालयाचे नाव :-

कोड नं. :-

वर्ष :-

Sr.No. अ.क्र.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१
College Code महा. कोड क्र.																					
Name of the Student प्रतिभासोपे नाव																					
Practice Teaching Lessons सराव पाठ व A + B २	20																				
Micro Teaching Lessons सूक्ष्म अव्यवस्था पाठ A6 + B6	50																				
Bridge Lessons सेतू पाठ A3 x B3	25																				
Lesson Observations पाठ: निरीक्षण (PTL+MT+BL-12)	10																				
Internship छात्रसेवाकालीन दिवस	100																				
Working with Community समुदायासमवेत कार्य	25																				
Drama & Art. In Education नाट्य व कला	05																				
Psy. Exp. मानसशास्त्रावरील प्रयोग - 5	25																				
Preliminary Examination सराव परीक्षा - 7 विषय	25																				
Projects प्रकल्प - 7	50																				
Content Test विषय ज्ञान चाचणी - 2	25																				
ICT Practical - CAIL सी. संज्ञ विज्ञान प्रायोगिक -(CAIL)	25																				
Physical & Health Education शारीरिक व आरोग्य शिक्षण	10																				
Workshop कार्यशाळा/अवकाश - 5	25																				
Cultural Activities सांस्कृतिक उपक्रम	20																				
Oneday Excursion एकदिवसीय सहल	15																				
Total Marks एकूण गुण	500																				
Exam Seat No.																					

प्राचार्यांचे नाव व स्वाक्षरी
Principal / Head
Name & Signature

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद / Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad

बी.एड. अंतर्गत कार्य पडताळणी तक्ता - प्रथम वर्ष / B.Ed. Verification for Internal Work : Mark-sheet - First Year

महाविद्यालयाचे नाव :-

कोड नं. :-

वर्ष :-

१ Sr.No. अ.क्र.	२ College Code पता, कोड अ.	३ Name of the Student प्रश्नपत्राचे नाव	४ अंतर्गत कार्य Internal Work			वर्ष :-													
			Assignment समाप्ती १४	Test चालणी १६	Seminar बोका १६/६	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८
			3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
1																			
2																			
3																			
4																			
5																			
6																			
7																			
8																			
9																			
10																			
11																			
12																			
13																			
14																			
15																			
Till-N																			

बाह्य परीक्षकाचे नाव व स्वाक्षरी
External Examiner

मौखिक परीक्षा अध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी
Chairman

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद / Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad

बी.एड. अंतर्गत मूल्यमापन गुणदान तक्ता - द्वितीय वर्ष / B.Ed.Internal Assessment Mark-sheet - Second Year

महाविद्यालयाचे नाव :-

कोड नं. :-

वर्ष :- 2012-2013

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९
Sr.No. अ.क्र.	College Code पद, कोड, क्र.	Name of the Student प्रतिभाषकाचे नाव	Practice Teaching Lessons सराव पाठ A 10 + B 10	Lesson Observation पाठ निरीक्षण A10+B10	Internship 16 weeks अंतरावसिता	Work with Community समुदाया समवेत कार्य	Cultural Activities सांस्कृतिक उपक्रम	Psy. Exp. मानसशास्त्रीय प्रयोग - 5	Preliminary Examination - 4 सराव परीक्षा - 4 विषय	Projects - 4 प्रकल्प - 4	Reading and Reflecting on Text वाचनाचे लेखनात परावर्तन	Understanding the self स्वतःची ओळख	ICT Practical CAIL श्री. तंत्रविज्ञान प्रात्यक्षिक	Yoga Education योग शिक्षण	Workshops - 5 कार्यशाळा/उपक्रम - 5	Oneday Excursion एकदिवसीय गहन	Total Marks एकूण गुण	Exam Seat No.
1																		
2																		
3																		
4																		
5																		
6																		
7																		
8																		
9																		
10																		
11																		
12																		
13																		
14																		
15																		
Till-N																		

प्राचार्याचे नाव व स्वाक्षरी
Principal Name & Signature

Second Year Internal Work Verification Chart

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद / Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad

बी.एड. अंतर्गत कार्य पडताळणी तक्ता - द्वितीय वर्ष / B.Ed. Verification for Internal Work : Mark-sheet - Second Year

महाविद्यालयाचे नाव :- कोड नं. :- वर्ष :-

वर्ष :- २०१५-२०१६

१	२	३	४	५			६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	
Sr.No, अ.नं.	College Code प्रा. कोड अ.	Name of the Student प्रतिभाषकाचे नाव	Assessment प्रमाणित अ.	Test कसती अ.	Revision समीक्षा अ/अ.	Internal Work अंतर्गत कार्य	Practice Teaching Lessons सहाय पाठ A 2+10 & B 2+10	Micro Teaching Lessons सहाय अभ्यास पाठ A6 + B6	Bridge Lesson सेतू पाठ A3 + B3	Lesson Observation पाठ निरीक्षण PTL-24+MT- 24+BL-12	Internship अंतर्वासिना 16 आठवडे	Work with Community समुदाय समवेत कार्य	Cultural Activities सांस्कृतिक उपक्रम - 10	Psychological Experiments मानसशास्त्रीय प्रयोग - 5	Preliminary Examination सहाय परीक्षा - 4 विषय	Projects प्रकल्प 4	Reading and Reflecting on Text वाचनाचे लेखनात परावर्तन	Understanding the self स्वतःची ओळख	ICT Practical सी. तंत्र विज्ञान प्राथमिक	Yoga Education योग शिक्षण	Workshops कार्यशाळा अहवाल - 5	Excursion एकदिवसीय सण	Total Marks एकूण पुंज 50	Exam Seat No.
1																								
2																								
3																								
4																								
5																								
6																								
7																								
8																								
9																								
10																								
11																								
12																								
13																								
14																								
15																								
TOT -N																								

External Examiner
Name & Signature

Chairman
Name & Signature

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
औरंगाबाद

"विवेक, ज्ञानअमृत व मोक्षप्राप्तीचे साधन म्हणजे शिक्षण" प्रा. डॉ. म.पं. सुरवसे
श्रीकृष्ण बहुउद्देशिय समाजसेवी संस्था, उस्मानाबाद संचालित.,

Int - Examination
of Annual Lesson Plan - 2022

Principles
5/07/2022

कॉलेज ऑफ एज्युकेशन,
(प्रा-ग्रुने-आर. व्ही) उस्मानाबाद

प्रा.डॉ. म.पं. सुरवसे
(एम.ए., एम.एड., एम.फिल., पीएच.डी)
माजी एज्यु.डीन

Shrikrishna S.
College of Edu. Usmanabad

सूक्ष्मअध्यापन पाठ - टाचण वही
(निरीक्षण तक्त्यासह)

विद्यार्थी शिक्षकाचे नांव महामुनी राजेशी सीतल

हजेरी क्रमांक 28

शैक्षणिक वर्ष 2020-21

अनुक्रमणिका

पाठ क्रमांक	कौशल्य	अध्यापन	इयत्ता	दिनांक	पर्यवेक्षकाची स्वाक्षरी
१	प्रश्न कौशल्य	सूक्ष्माध्यापन	६वी विज्ञान ६वी गणित	१७/०६/२१	<u>Panikar</u>
		सूक्ष्मपुनराध्यापन	६वी विज्ञान ६वी गणित	१७/०६/२१	<u>Panikar</u>
२	फलकलेखन	सूक्ष्माध्यापन	७वी विज्ञान ७वी गणित	१९/०६/२१	Am
		सूक्ष्मपुनराध्यापन	७वी विज्ञान ७वी गणित	१९/०६/२१	Am
३	सज्जता प्रवर्तन	सूक्ष्माध्यापन	८वी विज्ञान ७वी Math	२२/०६/२१	<u>Panikar</u>
		सूक्ष्मपुनराध्यापन	८वी Sci ७th math	२२/०६/२१	<u>Panikar</u>
४	चेतक बदल	सूक्ष्माध्यापन	७th Sci ६वी Math	२५/०६/२१	Am
		सूक्ष्मपुनराध्यापन	७वी Sci ६वी Math	२५/०६/२१	Am
५	स्पष्टीकरण	सूक्ष्माध्यापन	७वी Sci ६वी Math	२९/०६/२१	<u>Panikar</u>
		सूक्ष्मपुनराध्यापन	७वी Sci ६वी Math	२९/०६/२१	<u>Panikar</u>
६	शैक्षणिक साहित्याचा उपयोग	सूक्ष्माध्यापन	८वी Sci ८वी Math	१/७/२१	Am
		सूक्ष्मपुनराध्यापन	८वी Sci ८वी Math	१/७/२१	Am
७	सेतूपाठ १	सूक्ष्माध्यापन	८th Sci ७th math	३/७/२१	<u>Panikar</u>
		सूक्ष्मपुनराध्यापन	८th Sci ७th math	३/७/२१	<u>Panikar</u>
८	सेतूपाठ २	सूक्ष्माध्यापन	५th Sci ५th math	५/७/२१	Am
		सूक्ष्मपुनराध्यापन	५th Sci ५th math	५/७/२१	Am
९	सेतूपाठ ३	सूक्ष्माध्यापन	७th Sci ७th math	७/७/२१	<u>Panikar</u>
		सूक्ष्मपुनराध्यापन	७th Sci ७th math	७/७/२१	<u>Panikar</u>

over 83

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा
विद्यापीठ, औरंगाबाद

प्रा. डॉ. म. पं. सुरवसे
(एम. ए., एम. एड., एम. फिल., पीएच.डी.)
माजी एज्यु. डीन

“विवेक, ज्ञानअमृत व मोक्षप्राप्तीचे साधन म्हणजे शिक्षण” प्रा. डॉ. म. पं. सुरवसे

श्रीकृष्ण बहुउद्देशिय समाजसेवी संस्था, उस्मानाबाद संचलित.,

कॉलेज ऑफ एज्युकेशन,

उस्मानाबाद

● प्रमाणपत्र ●

प्रमाणित करण्यात येते की, श्री / श्रीमती ~~महासुनी राजेशी सीतान~~
हजेरी क्रमांक (28) यांनी अ/ब अध्यापन पध्दतीच्या सूक्ष्मअध्यापनाच्या सहा कौशल्य
पाठा पैकी (अध्यापन / पुनराध्यापन)कौशल्य पाठ व तीन सेतू पाठा पैकी
(अध्यापन / पुनराध्यापन)सेतूपाठाचे सूक्ष्म अध्यापन केले आहे. तसेच सहा
कौशल्य पाठापैकी (अध्यापन / पुनराध्यापन)कौशल्य पाठांची व तीन सेतू
पाठापैकी (अध्यापन / पुनराध्यापन)सेतूपाठांची निरीक्षणे केलेली आहेत.

विभाग प्रमुख

दिनांक :

अंतर्गत परीक्षक
नांव व सही

प्रमाणित स्वाक्षरी
Shrikishna B.S.
College of Edu. Osmanabad

बहिस्थ परीक्षक

नांव व सही

Nilcam A.O.

अध्यक्ष

वर्षावारी परीक्षा

श्रीकृष्ण बी. एस. एस. कॉलेज ऑफ एज्युकेशन, उस्मानाबाद
डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद

सूक्ष्मपाठ टाचण

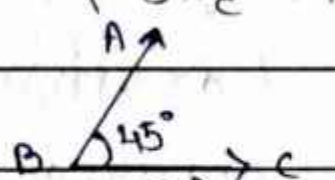
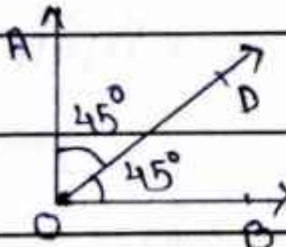
कौशल्य : प्रश्न कौशल्य वर्ग : साहवी (विज्ञान) दिनांक : 17/6/2021
पाठ्य घटक : पोषण आणि आहार वेळ : 5 मि अध्यापन/पुनराध्यापन

शिक्षक आणि विद्यार्थी कृती	विद्यार्थी कृती	कौशल्य उपघटक
शिक्षक कृती	विद्यार्थी कृती	
1) आज आपण पोषण आणि आहार या पाठ्यघटकाचा अभ्यास करू.	मनस्थेवुन मेळते.	विषय ज्ञानाशी सांगड.
1) आपल्या दरोज्या जेवणातील पोषक घटक कोणते ?	जिवनसत्वे, कार्बोदिके, खनिजे	विषयाशी
2) आपल्या शरीराला उर्जा मिळण्यासाठी कुशाची गरज असते.	अन्नाची	विषयाचे पुर्व ज्ञान
3) अन्नामधून आपल्याला कोणते पोषक घटक मिळतात ?	तंतुमय पदार्थ, कार्बोदिके	मुकल स्तरिय
4) दूधामधून आपल्याला कोणते घटक मिळतात ?	प्रथिने, मिनरल्स	
5) A जीवनसत्वाच्या आभावामुळे कोणता रोग होतो ?	रात आंधळेपणा	बह्य / निम्नस्तरीय
6) निव्वाग्रह्य कोणते विट्यामिन असते ?	'क' जीवनसत्व	बह्य / निम्नस्तरीय
7) खनिजे (माँगण्ड) आपल्याला कोणत्या अन्नपदार्थातून मिळतात ?	हिरव्या भाज्या, फळे, दूध	मुकल स्तरिय
8) काही फलभाज्यांची नेवे सांगा ?	बटाटे, वांगे	मुकल आणि मध्यम
9) सुर्यप्रकाशापासून कोणते विट्यामिन मिळते ?	'ड' जीवनसत्व	बह्य प्रश्न
10) पाण्यात नवकर विरघळणारी विट्यामिन कोणते ?	'व' जीवनसत्व	निश्चित सकाळ प्रश्नात
	'क' जीवनसत्व	सकाळ कुपन

पर्यवेक्षक अधिष्ठात्याची स्वाक्षरी

सूक्ष्मपाठ टाचण

कौशल्य : प्रश्न कौशल्य वर्ग : ४वी (गणित) दिनांक : 17/6/2021
पाठ्य घटक : कोन वेळ : ५ मी अध्यापन/पुनराध्यापन

शिक्षक आणि विद्यार्थी कृती	विद्यार्थी कृती	कौशल्य उपघटक
शिक्षक कृती	विद्यार्थी कृती	
आज आपण कोन हा घटक अभ्यास- नार आहोत.	नक्षपूर्वक प्रेकलो	श्रवण.
1) लुम्हाला माहित असलेल्या छिन्नी वरलुंची नावे सांगा?	विद्यार्थी उत्तर देतील	विद्यार्थी सांगत
* छात्रांनी आकृतीचे निरीक्षण करा.		व्याकरण दृष्ट्या निर्देश विद्यार्थी सुसंगत
		
1) वरील आकृतीचे नाव काय ?	$\angle ABC$	विषय ज्ञान
2) कोनाला किती बाजू आहेत ?	दोन	बोध प्रश्न
3) या कोनाचे माप किती ?	45°	निश्चय
4) कोन करणाऱ्या बिंदूचे नाव काय ?	बिंदु B	
* छात्रांनी आकृतीचे निरीक्षण करा.		
		
1) आकृतीचे नाव काय ?	$\angle AOB$	बोध / निम्नस्तरीय
2) वरील आकृतीतील $\angle AOB$ चा दुभाजक कोनातान	OD	निश्चय
3) वरील आकृतीचे माप किती ?	90°	बोध / निम्नस्तरीय
	पर्यवेक्षक अधिकृत स्वाक्षरी	

“ विवेक ज्ञान अमृत व मोक्षप्राप्तीचे साधन म्हणजे शिक्षण ”

डॉ. म. पं. मुरवसे

श्रीकृष्ण बहुउद्देशिय समाजसेवी संस्था संचालित,
कॉलेज ऑफ एज्युकेशन, उस्मानाबाद

शैक्षणिक वर्ष - २०२२-२३

सांस्कृतिक उपक्रम

प्रशिक्षणार्थीचे नाव :- राजगुडे भाव्यश्री बक्ष्मण

हजेरी क्रमांक :- २९

मार्गदर्शक :- प्रा. खुने सर

✳ અનુક્રમણિકા ✳

Page No. :
Date : / /

VEDHA

ક્ર.ક.

તપશીલ

સ્વાક્ષરો

૧)

પ્રસ્તાવના

૨)

પ્રશ્નોત્તરો

૩)

ઉદ્દેશ

૪)

ઠાણ

૫)

સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ

૬)

- ૧) શિક્ષક દિન
- ૨) મહાત્મા ગાંધી જયંતી
- ૩) બાલદિન
- ૪) બાલિકા દિન
- ૫) રાષ્ટ્રીય ચુલક દિન
- ૬) જિજ્ઞાસુ જયંતી
- ૭) પ્રજાસત્તાક દિન
- ૮) શિવાજી મહારાજ જયંતી
- ૯) જાગૃતિક મહિલા દિન
- ૧૦) ડૉ. વાલાસાહેબ કુંભાર જયંતી

૭)

૮)

સમારોહ
પ્રમાણપત્ર

૮)

સ્વાક્ષરો

प्रमाणपत्र

" विवेक ज्ञान अमृत व मोक्षप्राप्तीचे साधन म्हणजे शिक्षण "

डॉ. म. पं. सुरवसे

श्रीकृष्ण बहुउद्देशिय समाजसेवी संस्था संचालित,

कॉलेज ऑफ एज्युकेशन, उस्मानाबाद

शैक्षणिक वर्ष - २०२२-२३

प्रमाणित करण्यात येते की, ~~राजगुडे भाग्यश्री लक्ष्मी~~ यांनी २०२२-२३

या शैक्षणिक वर्षा करिता बी.एड. अभ्याक्रमांतर्गत ~~सांस्कृतिक~~ उपक्रम

या विषयावर अहवाल पूर्ण केला.

मार्गदर्शक : ~~प्राध्यापक~~ सर

नाव :-

सही :-

Principal

Shrikrishna B.S.S

College of Education, Osmanabad

नाव :-

सही :-

• विवेक, ज्ञानअमृत व मोक्षप्राप्तीचे साधन म्हणजे शिक्षण-

प्रा. डॉ. म. पं. सुरवसे

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद अंतर्गत

गी कृष्ण बहुउद्देशीय समाजसेवी संस्था उस्मानाबाद संचलित,

कॉलेज ऑफ एज्युकेशन, उस्मानाबाद.

शैक्षणिक वर्ष - २०२१-२२

नाट्य कला व शिक्षण

Shrikrishna B.S.S
College of Education, Osmanabad

प्रशिक्षणार्थी :- देते सुजाता हनुमंत

हजेरी क्रमांक :- 06

मार्गदर्शक :- प्रा. डॉ. पवार सर

अनुक्रमणिका

अ. क्र.	घटक	व्याख्या
---------	-----	----------

1) प्रस्तावना

2) रूप निर्देश

3) विभाग 'अ' - प्रारंभिक विभाग

- प्रस्तावना
- रूप निर्देश
- उद्दिष्ट
- गण
- महत्व

4) विभाग 'ब' - सौधांतिक विभाग
Assignment

- नाट्य कला व संगीताची
अंकुषणा सांगून त्याची शिक्षणातील
भूमिका स्पष्ट करा.

Tutorial

- कार्यानिभव व चित्रकलेचे
शिक्षणातील महत्व सांगून
विद्यार्थ्यांच्या सृजनशील विकासातील
नाटक व चित्रकलाची भूमिका
सांगा.

Index			
-------	--	--	--

[illegible]

॥ विवेक, ज्ञान अमृत व मोक्षप्राप्तीचे साधन म्हणजे शिक्षण ॥ - प्रा.डॉ.म.पं.सुरवसे

श्रीकृष्ण बहुउद्देशीय समाजसेवी संस्था, उस्मानाबाद संचलित,

कॉलेज ऑफ एज्युकेशन, उस्मानाबाद

विषय :- शैक्षणिक मानसशास्त्र

हजेरी क्रमांक :-

29

प्रयोग क्रमांक :-

दिनांक :-

शीर्षक :-

अवधान - संक्रमण

साहित्य :- लाकडी पेन्सिल, लाकडी गोला, 50 सेमी दोरी, पेन्सिल, कागद.

प्रयोज्याचे नांव :- हा जगुडे आठवशी लक्ष्मण प्रयोजकाचे नांव :-

कृती (Procedure) :- सर्वप्रथम प्रयोजकाने प्रयोग कसा करायचा याबद्दल सुचना दिल्या. हा प्रयोग तीन टप्प्यांमध्ये करावयाचा आहे.

1) प्रथम प्रयोगाने 50 वेळा उजव्या हाताने चेंडू उडवून व चेंडूच्या स्थितीप्रमाणे निरीक्षण करून गुण नोंदवतात (अकार्यक्षम हात)

2) दुसऱ्या टप्प्यामध्ये उजव्या हाताने 10 वेळा सराव करावा यावेळेला निरीक्षण करावे.

3) दुसऱ्या टप्प्यामध्ये 10 वेळा सराव करायचा आहे.

प्रत्येक सरावात 50 वेळा चेंडू टाकायचा सराव करायचा आहे उजव्या हातानेही 50 वेळा चेंडू टाकण्यात येईल.

4) तिसऱ्या टप्प्यात परत चेंडू अकार्यक्षम हाताने म्हणजेच डाव्या हाताने सराव करायचा आहे.

* निरीक्षण मासणी

चेंडूची स्थिती	गोळा पेल्याला / स्पर्श न करला	गोळा पेल्याला स्पर्श करून	गोळा पेल्याला तोंड बाहेर	गोळा पेल्याला
स्थिती गुसार गुण	0 गुण	1 गुण	2 गुण	3 गुण

सरावापूर्वी उजव्या हाताने केलेली कृती - मिळालेले गुण - 30
कार्यक्षम हाताने केलेला सराव
सरावानंतर डाव्या हाताने केलेली कृती - मिळालेले गुण - 39

॥ विवेक, ज्ञान अमृत व मोक्षप्राप्तीचे साधन म्हणजे शिक्षण ॥ - प्रा.डॉ.म.पं.सुरवसे

श्रीकृष्ण बहुउद्देशीय समाजसेवी संस्था, उस्मानाबाद संचलित,

कॉलेज ऑफ एज्युकेशन, उस्मानाबाद

विषय :- शैक्षणिक मानसशास्त्र हजेरी क्रमांक :- 29

प्रयोग क्रमांक :- 3 दिनांक :-

शीर्षक :- बुद्धिमापन कसोटी (कृती - कसोटी)

साहित्य :- नऊ क्रमवार नमुने असलेली अलेक्झेंडर पास, उल्लोख कृती कसोटी पेटी संदर्भ

प्रयोज्याचे नांव :- राजगुरु भाग्यश्री लक्ष्मण प्रयोजकाचे नांव :-

कृती (Procedure) :-

प्रयोजकाने प्रथम प्रयोज्याशी संपर्क साधून, अन्य विषयावर संभाषण करून त्याला विश्वासात द्यावयाचे आहे. नंतर क्रमवार नऊ नमुन्यासंबंधी आणि कृती करी करायची यासंबंधी माहिती सांगायची आहे. ठाकळे उचलावयाचे नाहीत. ते केवळ सरकावून चित्रात दाखविल्याप्रमाणे रचना पूर्ण करावयाची आहे.

- योग्य वातावरण निर्माण झाल्यानंतर ते 9 क्रमवार नमुने एक झाल्यावर एखाद्याला कृतीसाठी द्यावयाचे आहेत प्रत्येक कृती पूर्ण करण्यासाठी प्रयोज्याला लागलेल्या वेळाची नोंद करावयाची आहे.

- प्रयोज्याच्या बलशालीसाठी अभ्यास प्रयोजकाने त्यावेळी करावयाचा आहे. गुणोदान तक्त्यानुसार प्रत्येक वेळी त्याचे गुण निश्चित करावयाचे आहे.

- नऊ नमुने पूर्ण झाल्यावर प्रयोज्याने मिळविलेल्या सर्व गुणांची बेरीज करून घ्या. बेरीजेवरून प्रयोज्याचे मानसिक वय निश्चित करायचे आहे.

- मानसिक वय निश्चित झाल्यावर पुढील सूत्र वापरून त्या सूत्राच्या आधारे बुद्ध्यांक साधून माता येश्वर बुद्ध्यांकर प्रयोग कोणत्या बाबत मोडतो ते ठरवावे.

$$\text{बुद्ध्यांक} = \frac{\text{मानसिक वय}}{\text{व्यक्तिगत वय}} \times 100$$

विवेक, ज्ञानअमृत व मोक्षप्राप्तीचे साधन म्हणजे शिक्षण-

प्रा. डॉ. म. पं. सुरवसे

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,औरंगाबाद अंतर्गत

श्री कृष्ण बहुउद्देशीय समाजसेवी संस्था उस्मानाबाद संचलित,

कॉलेज ऑफ एज्युकेशन, उस्मानाबाद.

शैक्षणिक वर्ष - २०२०-२१

चाचणीचे प्रश्न

Shri Krishna B.S.S

College of Education, Osmanabad

प्रशिक्षणार्थी :- गुरुव श्रीदेवी नागनाथ

हजेरी क्रमांक :- 38

मार्गदर्शक :- डॉ. प्रा. पेकेकर एस. एस.

Tutorial.

अनुक्रमणीका

क्रमांक
क

तापशिल

ववाक्षरी

1) बालकाची वाढ व विकास

निष्

2) समकालीन भारत व शिक्षण

3) शास्त्रेय व्यवस्थापन, प्रशासन

Punish

4- अभ्यासकृमांतर्गत भाषा

A)

5) गिरेण, शाळा आणि समाज

Punish

6)

7) मेशड - मराठी

निष्

A)

8) मेशड - इतिहास

निष्

विवेक, ज्ञानअमृत व मोक्षप्राप्तये साधन महर्षि शिक्षण-

प्रा. डॉ. म. पं. सुर्वसे

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद अंतर्गत

श्री कृष्ण बहुउद्देशीय समाजसेवी संस्था उस्मानाबाद संचालित,

कॉलेज ऑफ एज्युकेशन, उस्मानाबाद.

शैक्षणिक वर्ष - २०२०-२१

College of Education, Osmanabad

Assignments

प्रशिक्षणार्थी :- कु गीता व्यंकटराव कोळी

हजेरी क्रमांक :- 16

मार्गदर्शक :-

28 July 2021

अनुक्रमणिका

अ. क्र	तपशील	स्वाक्षरी
1	Paper - VI ज्ञान आणि अभ्यासक्रम 1) Assignment - 1 2) Assignment - 2	Am
2	Paper - VII अध्ययन आणि अध्यापन 1) Assignment - 1 2) Assignment - 2 (a) Assignment - 2 (b)	Am Pink
3	Paper VIII - A अध्ययनाचे मूल्यांकन 1) Assignment - 1 2) Assignment - 2	Pink
4	Paper - VIII - B 1) Assignment - 1 समावेशित शिक्षण निर्मिती	Pink
5	Paper - IX - A विज्ञान अध्यापन पद्धती Assignment - 1	Am
6	Paper IX - B भाषीत अध्यापन पद्धती Assignment - 1	Am
7	Paper - X पर्यावरण शिक्षण Assignment - 1 Assignment - 2	Pink

विवेक, ज्ञानअमृत व मोक्षप्राप्तीचे साधन म्हणजे शिक्षण-

प्रा. डॉ. म. पं. सुरवसे

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,औरंगाबाद अंतर्गत

श्री कृष्ण बहुउद्देशीय समाजसेवी संस्था उस्मानाबाद संचलित,

Int. Examiner कॉलेज ऑफ एज्युकेशन, उस्मानाबाद.
B.Ed. Annual Lesson Exam-2022,

Pravin Kumar
✓

05/07/2022,

शैक्षणिक वर्ष - सन २०२१-२२

Shri Kharzade P.B.

अंतरवासिता

Shrikrishna College of Edu. Usmanabad

Pravin Kumar
(Khune R.V.)

प्रशिक्षणार्थी :- महामुनी राजश्री श्रीकांत

हजेरी क्रमांक :- 28

मार्गदर्शक :- प्रा. डॉ. पवार सर

Pravin Kumar
A.D.

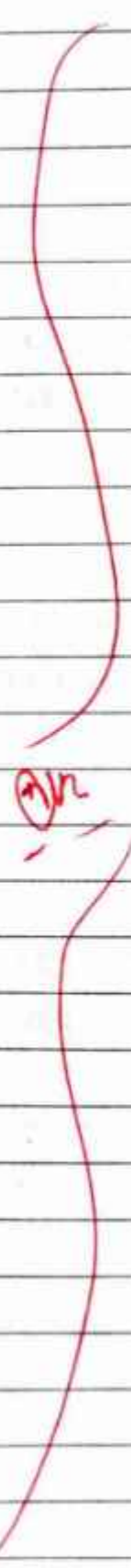
अध्यक्ष

वार्षिक पाठ परीक्षा
श्रीकृष्ण वी.एस.एस. कॉलेज ऑफ एज्युकेशन, उस्मानाबाद
डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद

અનુક્રમણિકા

RAJNAND

DATE / /

ક્ર.ક્ર.	ઘટક	સ્વાક્ષરી
1>	પ્રસ્તાવિકા	
2>	ઘટનાનિર્દેશ	
3>	ઉદ્દેશ્ય	
4>	ગરબ વ મહત્વ	
5>	પરિપાટ	
6>	ઘટક નિયોજન	
7>	પાઠ નિયોજન	
8>	ઘટક યાચના	
9>	પ્રથમો અદવાલ	
10>	જાણેય યત્ન	
11>	PPT	
12>	કાચકિમવ	
13>	ચિહ્નકલા	
14>	સાંસ્કૃતિક ઉપક્રમ	
15>	વિશેષ યિનુ	
16>	તજ શિક્ષકાંચ માઠદિશન	
17>	પાત્રક સમ્રા	
18>	અદવાલ	
19>	અરિચ્ય તપાસના શિબીર	
20>	માનસશાસ્ત્રિય પ્રયોગ	
	અદ્યથન સંક્રમણ	
21>	સામાજિક ઉપક્રમ	
22>	વાર્ષિક નિયોજન	
23>	કૃતી સંશોધન અદવાલ	
24>	વરિષ્ઠ શિક્ષકાંચ માઠદિશન	
25>	સમારોપ	
26>	પ્રમાણપદ	

“विवेक, ज्ञानअमृत व मोक्षप्राप्तीचे साधन म्हणजे शिक्षण” प्रा. डॉ. म.पं. सुरवसे

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
औरंगाबाद संलग्न

श्रीकृष्ण बहुउद्देशीय समाजसेवी संस्था, उस्मानाबाद संचालित

कॉलेज ऑफ एज्युकेशन,
उस्मानाबाद.

प्रा. डॉ. म.पं. सुरवसे
(एम.ए., एम.एड., एम.फिल., पीएच.डी)
माजी एज्यु. डीन

सराव पाठ नियोजन टाचण वही

छात्राध्यापकाचे नांव

महामुनी राजन्नी श्रीकांत

हजेरी क्रमांक

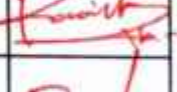
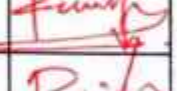
28

शैक्षणिक वर्ष - 2024-22

अध्यापन पध्दती -

विज्ञान व गणित

अनुक्रमणिका

अ.क्र.	दिनांक	पाठ्य/ घटक	शाळा	वर्ग व तुकडी	पर्यवेक्षकाची स्वाक्षरी
१	२१ वनस्पती : रचना व कार्य	घटक - मूल - रचना कार्य	जिवनराव गोरे हायस्कूल उस्मानाबाद	७वी	
२	२१ वनस्पती : रचना व कार्य	घटक - खोदपान - रचना कार्य	जिवनराव गोरे हायस्कूल उस्मानाबाद	७वी	
३	२१ वनस्पती : रचना व कार्य	घटक - फुल फळ	जिवनराव गोरे हायस्कूल उस्मानाबाद	७वी	
४	१८) ध्वनी : ध्वनीची निर्मिती	घटक - कंपन	जिवनराव गोरे हायस्कूल उस्मानाबाद	७वी	
५	१८) ध्वनी : ध्वनीची निर्मिती	घटक - ध्वनीची उच्चनीचता	जिवनराव गोरे हायस्कूल उस्मानाबाद	७वी	
६	१०) बेंक व सरळ व्याज	विविध क्षेते	जिवनराव गोरे हायस्कूल उस्मानाबाद	७वी	
७	१०) बेंक व सरळ व्याज	संपुर्ण व्याज मुदतलख	जिवनराव गोरे हायस्कूल उस्मानाबाद	७वी	
८	१०) वस्तु	घटक - वस्तुलाचा परिघ	जिवनराव गोरे हायस्कूल उस्मानाबाद	७वी	
९	१०) वस्तु	घटक - वस्तुलंबुर	जिवनराव गोरे हायस्कूल उस्मानाबाद	७वी	
१०	१०) वस्तु	घटक - कुट्टियेडोन व कुसाते	जिवनराव गोरे हायस्कूल उस्मानाबाद	७वी	

Int. Examiner
Dr. B. M. V. Pusangabad.
Annual Lesson Exam. 2022

5/10/2022

● प्रमाणपत्र ●

Shri Pharnale
P.B

प्रमाणित करण्यात येते की, श्री / श्रीमती महामुनी राजही शिर्डी
(जा. २८०१-२८०२) हजेरी क्रमांक (२८) यांनी सराव पाठ नियोजन टाचणा नुसार १० पाठा पैकी

विज्ञान व गणित पाठाचे नियोजित विद्यालयात अध्यापन केले आहे.

विभाग प्रमुख

दिनांक :

अतर्गत परीक्षक
नाव व सही
(Khmer R. V.)

अध्यक्ष

कार्यालय परीक्षा
श्रीकृष्ण पी. एस. एस. कॉलेज, श्री. व. कल्याण, उस्मानाबाद
डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर नगरपालिका विद्यापीठ, औरंगाबाद

प्राचार्याची स्वाक्षरी
Shri Krishna P.S.S.
College of Edu. Osmanabad

बहिःस्थ परीक्षक
नाव व सही
Nikam A.D.

पाठाची शीर्षक : भिवनराव जीरे हावसुन ज्ञानाबाय
 वर्ग : ३वी
 दिनांक : ५/११/२०२२
 पुस्तक : ३वी
 शेक : ३५ मी

पाठाच्या पायऱ्या	पाठ्यपुस्तक	विशिष्ट उद्दिष्टे व स्वतंत्रपणे	शिक्षक कृती
१			
२			
३			
४			
५			
६			
७			
८			
९			
१०			
११			
१२			
१३			
१४			
१५			
१६			
१७			
१८			
१९			
२०			
२१			
२२			
२३			
२४			
२५			
२६			
२७			
२८			
२९			
३०			
३१			
३२			
३३			
३४			
३५			
३६			
३७			
३८			
३९			
४०			
४१			
४२			
४३			
४४			
४५			
४६			
४७			
४८			
४९			
५०			
५१			
५२			
५३			
५४			
५५			
५६			
५७			
५८			
५९			
६०			
६१			
६२			
६३			
६४			
६५			
६६			
६७			
६८			
६९			
७०			
७१			
७२			
७३			
७४			
७५			
७६			
७७			
७८			
७९			
८०			
८१			
८२			
८३			
८४			
८५			
८६			
८७			
८८			
८९			
९०			
९१			
९२			
९३			
९४			
९५			
९६			
९७			
९८			
९९			
१००			

पाठक : २) वनस्पती : रचना व कार्य
 उपपाठक : मुख
 पाठ्यपाठक : रचना, कार्य

अपेक्षित-पूर्वज्ञान

निर्धारित शैक्षणिक साहित्य

वनस्पतीविषयी माहिती
 सध्याची मुळे

विद्यार्थीकृती	अध्ययन अनुभूती	शैक्षणिक साहित्य / फलककार्य	मूल्यमापन (उद्दिष्टाचे मापन)
१			
२			
३			
४			
५			
६			
७			
८			
९			
१०			
११			
१२			
१३			
१४			
१५			
१६			
१७			
१८			
१९			
२०			
२१			
२२			
२३			
२४			
२५			
२६			
२७			
२८			
२९			
३०			
३१			
३२			
३३			
३४			
३५			
३६			
३७			
३८			
३९			
४०			
४१			
४२			
४३			
४४			
४५			
४६			
४७			
४८			
४९			
५०			
५१			
५२			
५३			
५४			
५५			
५६			
५७			
५८			
५९			
६०			
६१			
६२			
६३			
६४			
६५			
६६			
६७			
६८			
६९			
७०			
७१			
७२			
७३			
७४			
७५			
७६			
७७			
७८			
७९			
८०			
८१			
८२			
८३			
८४			
८५			
८६			
८७			
८८			
८९			
९०			
९१			
९२			
९३			
९४			
९५			
९६			
९७			
९८			
९९			
१००			

पाठ टाचण (जोडपाठ)			
पाठ्यावली वाचन	वाचनाचे उद्देश	शिक्षक कृती	फलककार्य/री. साहित्य
१	२	३	४
उपचोदन	उपचोदन/कौशल्य/मनोवृत्ती		
	उद्दिष्ट - प्राज्ञ ज्ञानाचे योगाच्या परिमित्येवरील सोप्यात बाबत.	प्र. दुमच्या पुस्तकातील असणाऱ्या वेगवेगळ्या वनस्पतीच्या मुळाबद्दल माहिती सांगता.	
	स्पर्धीकरण - विद्यार्थी प्राज्ञ ज्ञानाची सोप्यात बाबत.		
मूल्यापन	ज्ञान/आकलन		पुण्याची कले द्या
	उद्दिष्ट - अध्ययन अनुभूती तपावून पाहणे.		१. मुळाचे प्रमुख दोन प्रकार कोणते.
	स्पर्धीकरण - प्राज्ञ ज्ञानाच्या आधारे उत्तर देतो.		२. तंतुमय मुळे आराने म्हणतात.
गृहपाठ	स्वयंअध्ययन		
	उद्दिष्ट - विद्यार्थी गृहपाठ:- ना स्वयंअध्ययन करणा देणे.	१. ज्ञान आणि उपाय यामध्ये मिळवलेले हमरे भटकीचे दोन देवा व तिन-बोन दिवसांनी बिद्यामध्ये होणाऱ्या बदलांची नोंद करा.	
	स्पर्धीकरण - विद्यार्थी स्वयंअध्ययन करतो.		

निरीक्षण तक्ता					
१. पाठाचे नियोजन	अतिउत्तम	उत्तम	समाधानकारक	बरा	असमाधानकारक
१) पाठटाचण लेखन		✓			
२) उद्दिष्ट व स्पर्धीकरण		✓			
३) पाठ्याचा वाचन		✓			
२. आकषाची तयारी					
१) आकषाज्ञान		✓			
२) संकल्पनेतील सुस्पष्टता		✓			
३) विषयाचे सादरीकरण		✓			
४) प्रश्न पद्धत		✓			
५) भाषा शुद्धता, उच्चार स्पष्टता		✓			
३. वर्ग व्यवस्थापन					
१) वर्ग नियंत्रण		✓			
२) विद्यार्थी सहभाग		✓			
३) संका समाधान		✓			
४) वर्गाचे चैतन्य		✓			
४. शैक्षणिक साहित्य / फलक कार्य					
१) साहित्याचा वापर		✓			
२) साहित्याची आकर्षकता		✓			
३) फलक लेखन		✓			
४) शैक्षणिक साहित्याची हाताळणी		✓			
५) साहित्य वापराचे नियोजन		✓			

सूचना व अभिप्राय : पाठक्रमांक :

दिनांक :

- ५१६ - ८१७/२३३ - २१/०३/१९

- ५१६ - ८१७/२३३ - २१/०३/१९